

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af „Danske Søfarendes Mindefond af 1945“.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1649; Fremsettelsen findes i Tidenden Sp. 1716).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Poul Hansen: Ved Oprettelsen af den her omhandlede Fond er det Hensigten at sætte den danske Sømandsstand et varigt Minde om den heltmodige Indsats, der blev ydet under den nu afsluttede anden Verdenskrig. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme med store Ord om den Gerning, som vore Sømænd pligtro udførte. Vi, der er vokset op og har haft vor Gang i disse Hjem og blandt disse Folk, ved, at det er dem egentlig imod, at der tales for meget derom, men jeg tror, at de søfarende vil sætte Pris paa den Maade, man her søger at mindes deres faldne Kammerater paa, ikke ved et Monument, men ved at række en hjælpende Haand til de efterladte, der sidder i smaa Kaar.

Fondens første Opgave skal være den enkle at komme Enker og Børn efter søfarende, som er blevet ramt af Ulykker og Sygdom, og som ikke omfattes af Krigsulykkesforsikringen eller Loven om Hædersgaver, fordi Ulykken ikke kan føres ind under disse Love, til Hjælp. Hvor mange det drejer sig om, ved jeg ikke, men adskillige er det. Jeg kender nogle Eksempler. Det kan jo ikke nægtes, at Folk, der rammes af Ulykker paa Arbejdspladsen, er daarligt økonomisk stillede, og det gælder ogsaa Søfolk, som invalideres ved Ulykker, der ikke skyldes Krigsaarsager. Uden at det i og for sig vedkommer dette Lovforslag, maa det vel være tilladt at udtrykke et Ønske om, at vi ogsaa snart kunde faa forbedret den almindelige Ulykkesforsikring.

Smuk er ogsaa den Tanke, der er udtrykt i Forslaget om at hjælpe dem, der sidder tilbage i Hjemmet. Der er Hjem, som paa Grund af den lange Adskillelse er gaaet i Opløsning i disse Aar. Fondens Midler skaffes ved, at Staten henlægger en Grundkapital paa 1 Mill. Kr. Det vil aarligt give et Beløb til Udbetaling paa ca. 40 000 Kr., saa skal det være nogenlunde Hjælp til de enkelte, saa maa man haabe, at ikke alt for mange har denne Haandsrækning behov. Jeg ser vel, at det ogsaa er Mening, at $\frac{1}{4}$ af de Beløb, der er afdraget, eller som vil blive afdraget paa de rentefrie Laan, der i

de forløbne Aar er ydet til de søfarendes Familier, ogsaa skal tillægges Fonden, men hvor meget vil det egentlig blive? Der er udlaant ca. 15,4 Mill. Kr., og det skal siges her i Dag, at disse Laan har været en glimrende Foranstaltning, uden hvilken mange Sømændshjem under Forsørgerens Fravær vilde have været ilde stedt. Jeg betragter det som en Lykke, at vi ved at bevare Administrationen paa danske Hænder under Besættelsen har været i Stand til at skærme vore Søfolks Hjem fra økonomisk Opløsning. I det store og hele har man fra Søfartsministeriets Side forvaltet denne Ordning smukt, og jeg benytter som Sømændsøn Lejligheden til at sige Tak herfor.

Men nu kommer vore Sømænd hjem til disse store Laanebyrder, og jeg tillader mig derfor at spørge den højtærede Søfartsminister: Hvorledes har man egentlig tænkt sig at ordne Tilbagebetalingsspørgsmaalet? Med megen Spænding og ogsaa med megen Ængstelse venter Søfolkene paa en Løsning af dette Problem. Sagen er jo den, at det har ikke for de fleste af Søfolkene været de gyldne Forhold, som mangen Landkrabbe forestiller sig. Det er en Kendsgerning, at Søfolk, forhyret med danske Skibe under britisk Flag eller britiske Skibe i det hele taget, har maattet sejle for en betydelig lavere Hyre end den, der ellers var gældende, f. Eks. den, som svenske Søfolk i fremmed Fart har sejlet for. Der er nævnt for mig et Beløb paa omkring 200 Kr. mindre i Hyre om Maanedes. Søfolkene kommer i mange Tilfælde hjem med ingen eller meget faa opsparede Midler, dels fordi man ikke har tjent nok til det, og dels fordi det har været dyrt at leve under disse hektiske Forhold — det er rent menneskeligt. Mange har ogsaa lidt Tab ved Forlis, idet Erstatningerne, der er udbetalt, har været lavere end dem, man har faaet f. Eks. her i de hjemlige Farvande.

Jeg indrømmer, at Spørgsmaalet er vanskeligt at løse fuldt retfærdigt. Jeg kunde egentlig tænke mig, at man simpelt hen eftergav disse Beløb, men det kan ikke nægtes, at der jo er stor Forskel paa, hvor meget man har laant. For Mandskab drejer det sig gennemgaaende om Beløb fra 2 000 til 10 000 Kr., for Officererne har der været nævnt Beløb paa helt op til 30 000 Kr. Men skal Beløbene tilbagebetales, betyder det, at nogle vil komme af med hele deres Opsparing, medens andre slipper, fordi de simpelt hen intet har, og hvor intet er, har selv Kejseren tabt sin Ret. Men det vil i hvert Fald hvile fremover som en Mare for mange at have denne Gæld hængende truende over sig. Det var maaske en Udvej, at Staten